

Fall 2003

CIUS Newsletter

Canadian Institute of Ukrainian Studies

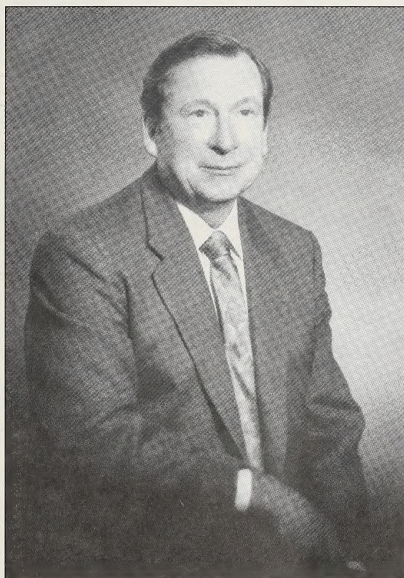
450 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, Alberta, Canada T6G 2E8

Former CIUS Director Named to the Order of Canada

Dr. Manoly R. Lupul has been named to the Order of Canada, the country's highest honour for lifetime achievement. The announcement of new appointments, released by Governor-General Adrienne Clarkson on 5 August of 2003, stated that "Manoly Lupul has worked to preserve and enhance Ukrainian culture and language within Canada's multicultural mosaic." A highly respected teacher, scholar, educational innovator and administrator, Dr. Lupul played an important role in the development of multicultural policy in Canada in its formative and early stages, which culminated with its enshrinement in Section 27 of the Canadian Charter of Rights and Freedoms.

A native of Willingdon, Alberta, Dr. Lupul was educated at the universities of Alberta (B.A., 1950, and B.Ed., 1951), Minnesota (M.A., 1955), and Harvard (Ph.D., 1963). Dr. Lupul joined the staff of the Faculty of Education at the University of Alberta in 1958, retiring in 1990. He is the author of *The Roman Catholic Church and the North-West School Question*, a pioneering study that remains the definitive work on the topic. In the course of his distinguished academic career, he edited several books and published numerous articles on a wide range of subjects, including education in Western Canada, church-state relations,

minority education, the politics of language and culture in Canada, multiculturalism, and the history of Ukrainians in Canada. At the same time, Dr. Lupul showed exceptional

Dr. Manoly Lupul

leadership and organizational skills in the university community. It was largely through his efforts that Native Studies courses were introduced at the University of Alberta in the 1960s, well before courses of this kind were offered in other university departments.

Dr. Lupul was also a founder of the Canadian Institute of Ukrainian Studies (CIUS). Under his leadership as its first director (1976-86), CIUS emerged as an internationally recognized centre of Ukrainian studies. One of the Institute's major accomplishments, initiated under his leadership, was the publication of the six-volume *Encyclopedia of Ukraine*. This ambitious scholarly endeavour has often been com-

pared to the *Canadian Encyclopedia* in terms of its magnitude and scope.

Dr. Lupul's signal contribution has been the promotion and defence of multiculturalism in Canada. In his writings, such as "Multiculturalism and Canadian National Identity," "Canada's Options in a Time of Political Crisis and Their Implications for Multiculturalism," and "Multiculturalism as State Policy," he elaborated some of the philosophical and moral principles that justified the adoption of multicultural policies at the federal and provincial levels of government.

Dr. Lupul also pointed out the need for government support of second-language education, addressed in such essays as "Bilingual Education and the Ukrainians in Western Canada: Possibilities and Problems" and "Ukrainian-Language Education in Canada's Public Schools." He followed up with practical work, helping to support educational programs in the Ukrainian-English bilingual school program in Alberta. This was done largely through research and publication programs at CIUS, which developed educational materials for teachers and students under his leadership.

Dr. Lupul promoted understanding of Canada's multicultural diversity not only in his writings, but also in practice. He supported, organized and participated in seminars and conferences on Ukrainian relations with Jews, Russians, Germans, and Poles. His commitment to these endeavours reflected his firm belief that in a democratic and multicultural society it is crucial for ethnic groups, often historically antagonistic, to discuss past and current issues openly in a scholarly context.

From the Director

The publication you are holding in your hands has a different look and format from those issued in recent years. It does not have a glossy cover, the text is shorter, and only selected programs and projects are featured. CIUS has decided to begin issuing a semi-annual newsletter instead of the *Annual Review*. We believe that a shorter publication issued more frequently will allow us to inform you about our activities and new publications in a more timely manner, while still making it possible to highlight one or two CIUS programs or projects per issue. In the current newsletter we feature the Internet Encyclopedia of Ukraine Project and the Ukrainian Canadian Program.

Summarizing the accomplishments of other units in the 2002-3 academic year that will not be featured in this issue, I would like to mention that the Ukrainian Language Education Centre (ULEC) and its partners completed phase one of the Ukrainian Knowledge Internet Portal Project (UKiP) and embarked on phase two, with core funding provided by the Technologies Learning Branch of Alberta Learning. Several individuals, including Kim Robinson as general manager, were brought on staff for this phase of the project. ULEC is also preparing for print Ukrainian language learning resources for Nova 4, 5 and 6. The Canada-Ukraine Legislative and Intergovernmental Project completed the third year of its program, organizing Canadian study tours for Ukrainian legislators and government officials on such topics as tobacco control legislation, land title registries, and citizen participation in government and decision-making. The Peter Jacyk Centre advanced work on the preparation for print of volume 9, book 1 of Mykhailo Hrushevsky's *History of Ukraine-Rus'* and co-sponsored a number of publications in Ukraine. The Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine stepped up its support of

Dr. Serhii Plokhii

scholarship in Ukraine, expanding its activities to Chernihiv and Zaporizhia. The Church Studies Program organized a successful Bohdan Bociurkiw Memorial Lecture delivered by Dr. Andrii Krawchuk of St. Paul University in Ottawa and helped publish the book *Religion and Nation in Modern Ukraine*. Last but not least, CIUS Press published two books described in this issue and significantly increased its sales. In-depth information on activities in these programs will be featured in forthcoming issues of the newsletter.

There is also news to report on the Institute's former and current staff. We are extremely proud to announce that the Institute's founding director, Dr. Manoly R. Lupul, has been named to the Order of Canada. Another important development of the last academic year was the reappointment of Dr. Zenon E. Kohut as director of the Institute, effective July 2004. Dr. Kohut is on sabbatical during the fall semester of 2003, as is Professor David R. Marples, director of the Stasiuk Program for the Study of Contemporary Ukraine. Both will return to their duties in January 2004. I am happy to welcome back to CIUS Dr. Taras Zakydalsky, who previously worked on the Encyclopedia of Ukraine Project, as the new editor the *Journal of*

Ukrainian Studies. In June 2003, long-time CIUS staff member Dr. Andrii Hornjatkevych retired after more than 25 years of service at the University of Alberta.

This fall CIUS is hosting two scholars from Lviv National University, Dr. Roman Rykalyuk (computing science specialist) and Dr. Myron Kapral (historian), who will be working on their projects in consultation with colleagues at the Institute as well as in other university departments.

We hope that you enjoy reading our newsletter. If you would like further information on any of the projects and activities briefly mentioned above, please contact me. As always, we welcome your comments and suggestions on how to improve our coverage of the Institute's activities and our links with the academic and broader communities in Canada and beyond.

Serhii Plokhii, Acting Director

Canadian Institute of Ukrainian Studies

450 Athabasca Hall
University of Alberta
Edmonton, AB, Canada T6G 2E8

Telephone: (780) 492-2972
FAX: (780) 492-4967
E-mail: cious@ualberta.ca
CIUS Website: www.cius.ca

CIUS Newsletter
Reprints permitted with acknowledgement
ISSN 1485-7979
Publication Mail Agreement No. 40065596

Editor: Bohdan Klid
Ukrainian Translation: Halyna Klid
Design and layout: Peter Matilainen

To contact the CIUS Toronto Office (Internet Encyclopedia of Ukraine Project, *Journal of Ukrainian Studies*, CIUS Press, or Peter Jacyk Centre), please write c/o:

1 Spadina Crescent, Rm 109
University of Toronto
Toronto ON M5S 2J5

Telephone: (416) 978-6934
Fax: (416) 978-2672
E-mail: cious@utoronto.ca

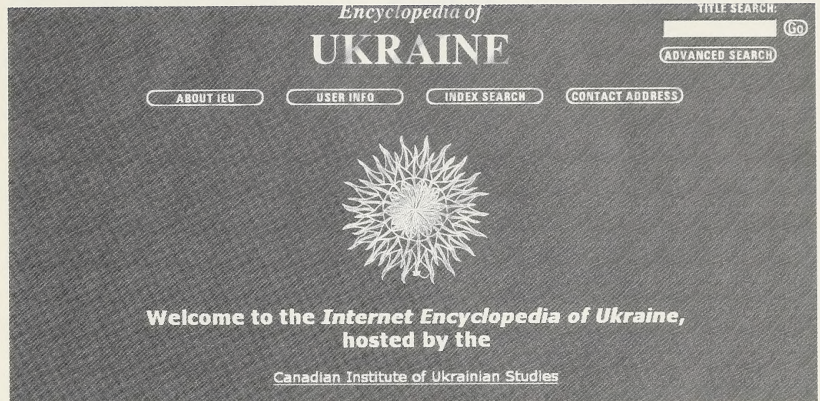
Focus on Projects and Programs

Internet Encyclopedia of Ukraine

Imagine that a vast information resource containing in-depth knowledge about Ukraine and Ukrainians were freely accessible to anyone at any time and in any place in the world. Imagine that students in Asia learning about world history, or American journalists conducting research for their articles on Eastern Europe, or European diplomats being dispatched to their official posts in Ukraine could simply turn on their computers and gain access to more than 20,000 detailed articles and encyclopedic entries on all aspects of Ukraine, its history, people, geography, society, economy, diaspora, and cultural heritage. Imagine that these entries were accompanied by thousands of maps, photographs, illustrations, tables, music files, and multimedia materials that allowed viewers to look at photographs of prominent people they were reading about, find exact locations of cities, towns, mountains, lakes, and rivers, examine architectural monuments and works of art, and listen to musical compositions mentioned in the text.

Through the efforts of a team of specialists working on the Internet Encyclopedia of Ukraine (IEU) project at the Toronto Office of CIUS, such a sophisticated and user-friendly information resource is becoming a reality.

Once completed, the IEU will be the most comprehensive Web-based resource in English on Ukraine and Ukrainians. This immense repository of knowledge, based on the contributions of hundreds of leading specialists from around the world, is designed to present Ukraine and its people, history

The Homepage of the Internet Encyclopedia of Ukraine Web Site

and culture to the world.

Initially, the IEU will be based on the material published in the six-volume *Encyclopedia of Ukraine* (1984–2001). However, the original EU database has been and will continue to be considerably expanded and updated, so that the IEU will represent a new and previously unavailable learning and information resource. Thousands of maps, photographs, illustrations, tables, and other graphic or audio materials will accompany the text to make the IEU site more interesting and attractive to viewers.

Since the launch of the project in 2001, the IEU team, headed by Roman Senkus (managing editor) and Dr. Marko R. Stech (project manager), has successfully completed a number of important stages of its work. Dr. Stech was responsible for developing the general concept of the IEU Internet site and for supervising its programming by Jaroslaw Kiebalo. The programming stage has been successfully completed. The IEU site is fully operational and accessible at www.encyclopediaofukraine.com.

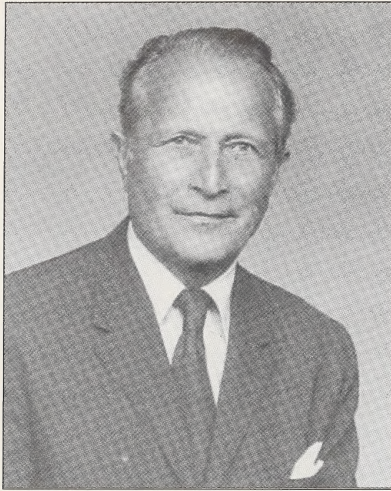
Dr. Stech was also responsible for the conversion of the old Xywrite EU database into the WordPerfect 2002 format. Currently the IEU team is

working on the painstaking task of correcting conversion errors and editing IEU entries in order to adapt them for Internet use. Andriy Makuch and Mark Andryczyk have been working on various aspects of this complex and time-consuming task under the supervision of Dr. Stech, who prepares the final version of each entry once it has been edited and uploads it to the IEU site.

More than 800 entries have already been uploaded, and Internet users can now obtain detailed information on such topics as “Black Sea,” “Bukovyna,” “Central Rada,” “Christianization of Ukraine,” “Cossacks,” “Danylo Romanovych,” “Ivan Franko,” “Bohdan Khmelnytsky,” “Kyivan Rus,” “Ivan Mazepa,” “Yaroslav the Wise,” and many others. Apart from the text display, which features advanced search and linking capabilities, the site incorporates sophisticated map displays, tables and music files.

In the meantime, the writing of new IEU entries is also under way. Under Mr. Senkus's supervision, Andriy Makuch, the IEU senior manuscript editor, has begun editing new entries, particularly those dealing with post-Soviet Ukraine.

Owing to the complexity and labour-intensive nature of work on the

*Dr. Roman Curkowskyj,
President of the Curkowskyj Foundation*

IEU and its Web site, however, only a fraction of the vast body of knowledge that will become available is currently accessible to Internet users. Entries are being written, edited and updated daily. But the rate at which information can be added to the site will depend greatly on the availability of financial resources to engage additional qualified editorial staff and Web personnel to work on the project.

Having recognized the importance of the IEU in the process of disseminating objective information about Ukraine throughout the world, several institutions and individuals have lent their financial support to the project. An anonymous donor from Toronto made the launch of the project possible with his generous donation of \$50,000. The Learning Technologies Branch of Alberta Learning and the Office of the Vice-President (Research) at the University of Alberta each contributed \$25,000 to the IEU, while the Rev. Marian and Dr. Roman Curkowskyj Foundation donated \$20,000. CIUS expresses its sincere thanks for these contributions.

Additional ongoing financial support from individual and organizational benefactors is crucial if this immense multi-year project is to

achieve its goal. CIUS invites donors to help the project succeed in producing the best and most authoritative electronic source of information in English about Ukraine. All donations will be gratefully acknowledged, and receipts will be issued for tax purposes.

Reflecting the Ukrainian Experience in Canada

Ukrainians in Canada form a diverse community created by five waves of immigration spanning more than a century. Each wave of immigrants arrived with its own personal, ethno-cultural and social objectives, bringing different "baggage" from a homeland that has experienced many tumultuous changes and endured an uncommon share of sorrows and hardships. At the same time, newcomers have encountered a constantly evolving Canadian mosaic, with an increasingly layered and multifaceted "established" Ukrainian community that has been significantly impacted by Canadian realities and assimilative pressures. It is the task of the Ukrainian Canadian Program (UCP) to study and interpret the rich Ukrainian experience in Canada and document the contributions that Ukrainians have made to Canadian society, as well as to Ukraine's national history and culture.

Not surprisingly, the UCP's work reflects the complexity of Ukrainian life in Canada. Although primarily a research-oriented program of CIUS, the UCP also fulfills other important functions, such as handling requests for information and assistance from students and academics, the public at large, journalists and documentary filmmakers. While often time-consuming, this work enables the program to

interact with a broad range of people and make its resources and expertise available to the community at large.

The main focus of the program remains the writing of the second installment of the multi-volume history of Ukrainians in Canada. Orest Martynowych, the author of the pioneer-era volume, is now beginning to write the narrative that will provide a comprehensive overview of the evolution of Ukrainian Canadian society in the turbulent interwar years. The co-directors of the UCP, Andrij Makuch and Jars Balan, are assisting Mr. Martynowych by conducting research in their areas of specialization: Labour Temple politics (Makuch) and theatre and literature (Balan).

The program is also involved in many other activities relevant to the development of Ukrainian Canadian studies. For instance, Andrij Makuch is collecting data on the latest wave of immigration from post-independence Ukraine, which is vital to understanding the rapidly changing Ukrainian Canadian community. Files are also being maintained on contemporary multicultural issues, on Ukrainian studies programs and courses at post-secondary institutions across Canada, and on a range of topics that fall within the broad scope of Ukrainian Canadian studies.

In March 2003, Messrs. Makuch, Balan and Martynowych participated in a Winnipeg conference on the state of Ukrainian archival collections in Canada, an ongoing concern of all those researching Ukrainian Canadian history. In April, Jars Balan attended the "Ministers' Forum on Diversity and Culture" in Hull, Quebec, where he participated in a panel discussion of issues facing museums and heritage groups. In order to promote greater awareness of the program, Jars and Andrij have been presenting some of their findings at academic conferences. Most recently, they gave papers at this year's Congress of the Social Sciences and Humanities in Halifax, Andrij at a

gathering of the Canadian Association of Slavists, and Jars at a session of the Association for Canadian Theatre Research.

A paper on Ukrainian-Romanian relations in Canada delivered by Jars Balan at a University of Chernivtsi conference was published in Ukraine in the spring of 2003. An article by Jars on the Canadian dimension of Vasyl Stefanyk's famous short story *Kaminnyi khrest* (The Stone Cross) is to appear in the fall issue of the *Journal of Ukrainian Studies*, and his translation of an extract from Illia Kiriak's novel *Syny zemli* (Sons of the Soil) has been included in an anthology of Alberta prose published in October by the University of Calgary Press. Meanwhile, Andriy Makuch's widely reproduced study of Ukrainians in Canada in the 2001 census is again being published in a book entitled *Yesterday, Today and Tomorrow: The Ukrainian Community in Canada*, due to be issued shortly under the UVAN (Ukrainian Free Academy of Sciences) imprint.

Meanwhile, both Jars and Andriy are contributing articles to the Ukrainian press and speaking at a variety of functions in the Ukrainian Canadian community. For instance, Jars addressed

Vasile Avramenko in Cossack dress.

Vasile Avramenko with an interwar era performing group.

Orthodox church members in Kelowna, British Columbia, on the California priest Ahapii Honcharenko; in Toronto, he gave a talk in the recently revived William Kurelek lecture series. Taking advantage of local opportunities, Jars is currently preparing an article and selected translations from the writings of Michael Gowda, the "first Ukrainian resident of Edmonton," for a Web site and publication marking the centenary of Alberta's capital (2004).

In the realm of publishing, the program is eagerly anticipating a CIUS publication on how to do research in Ukrainian genealogy, expected to appear in the spring of 2004. Among other manuscripts for which financial sponsorship is being sought are a book on the life and times of the dance master and film producer Vasile Avramenko; an English-language collection of early journalism and literary work by Fr. Nestor Dmytriw, the first Ukrainian priest to visit Canada; a book on the material culture of Alberta's Ukrainian settlement bloc; and a volume of translated literary works, memoirs and essays by the left-wing playwright and prose writer Myroslav Irchan. Notwithstanding the financial constraints that increasingly affect not

only CIUS but also arts programs at universities throughout Canada, Andriy Makuch and Jars Balan are hopeful that sponsors and grant money can be found for these and other worthwhile endeavors.

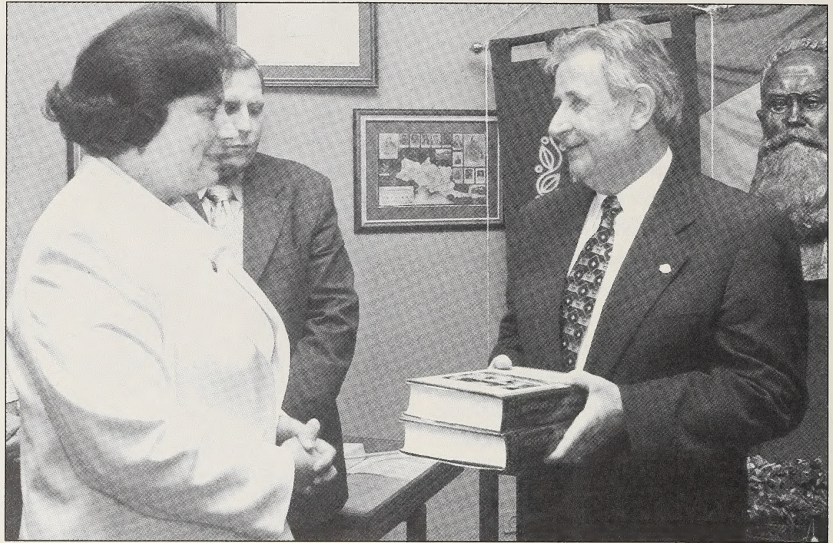
Finally, having been a partner in the creation of the Kalyna Country Ecomuseum, the UCP remains active in the elaboration of this long-term heritage conservation project. In the fall of 2002, Kalyna Country marked its tenth anniversary by sponsoring the visit of renowned ecomuseum expert Peter Davis from the University of Newcastle-upon-Tyne, England. Professor Davis spoke to Human Ecology and Leisure and Recreation Studies students at the University of Alberta, met with heritage specialists at Alberta Historic Sites and Archives, as well as at the Provincial Museum, and spent three days touring ecomuseum communities. He was the guest speaker at the anniversary banquet, where his slide-show presentation on ecomuseums around the world helped place Kalyna Country in a global context. Professor Davies has done much to publicize the Kalyna Country project among museology and heritage-study specialists around the world.

Donations of Hrushevsky's History to Ukraine

The Government of Alberta and CIUS are cooperating to donate the English translation of Mykhailo Hrushevsky's monumental *History of Ukraine-Rus'*, published by CIUS Press, to several academic institutions and libraries in Ukraine, the Canadian embassy in Kyiv, and the Hrushevsky Museum in Lviv. The work is being translated into English by the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research at CIUS. Three volumes of the ten-volume study have appeared to date.

In May 2002, Premier Ralph Klein presented the first volumes of the English translation to the Hrushevsky Museum in Lviv during his visit to Ukraine.

The Advisory Council on Alberta-Ukraine Relations (ACAUR) and CIUS will jointly donate each volume upon its publication. ACAUR is an advisory body within the Ministry of Alberta International and Intergov-

Alberta Premier Ralph Klein donating volumes of the *History of Ukraine-Rus'* to the Hrushevsky Museum in Lviv (May 2002).

ernmental Relations. It is estimated that the total cost of the donation to the Government of Alberta and CIUS will approximate \$11,000.

The following institutions are to receive the ten-volume work by Mykhailo Hrushevsky: Hrushevsky Museum (Lviv); Taras Shevchenko National University (Kyiv); Volodymyr Vernadsky Tavria National University (Symferopil, Crimea); Volodymyr

Hnatiuk Ternopil State Pedagogical University (Ternopil); Vasyl Stefanyk Library, National Academy of Sciences of Ukraine (Lviv); Uzhhorod State University (Transcarpathia); Vasyl Stefanyk Subcarpathian University (Ivano-Frankivsk); Volodymyr Vernadsky National Library of Ukraine (Kyiv); Zaporizhia State University (Zaporizhia); Canadian embassy (Kyiv).

Two Special Issues

Journal of Ukrainian Studies

Volume 26, nos. 1-2 — Ukraine: A Decade of Independence

This issue contains articles by leading scholars on the politics, economy, society and culture of independent Ukraine. Guest Editor: Taras Kuzio

Volume 27, nos. 1-2, will be a special issue in memory of Professor Danylo Husar Struk. Guest editor: Roman Senkus. Scheduled to appear in early 2004

Price of one special issue: \$32.50 (in Canada) and US \$30.00 (outside Canada)

Price of two special issues: \$60.99 (in Canada) and US \$57.00 (outside Canada)

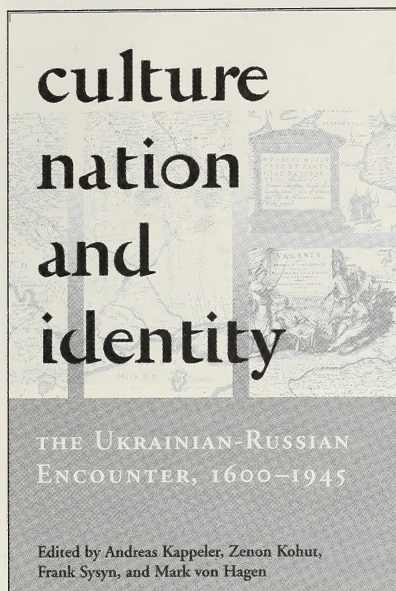
Order by mail: Journal c/o CIUS, 450 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2E8

by e-mail: Eleanor.Witiuk@ualberta.ca

by phone (780) 492-2972, or by FAX (780) 492-4967

For rates and order forms, visit our Web site: <www.utoronto.ca/cius>

New Publications

New Book Examines Ukrainian-Russian Relations

Andreas Kappeler, Zenon E. Kohut, Frank E. Sysyn, and Mark von Hagen, eds. *Culture, Nation, and Identity: The Ukrainian-Russian Encounter (1600-1945)* (CIUS Press, 2003), xiv, 381 pp.

In April 2003, CIUS Press published an important collection of essays on Ukraine's historical relations with its most powerful neighbour, Russia. *Culture, Nation, and Identity: The Ukrainian-Russian Encounter (1600-1945)* is based on papers delivered at four sessions of a conference held alternately at Columbia University and Cologne University from June 1994 to September 1995. These sessions had their origin both in the world of great political events and in the realm of scholarly discussions.

Ukraine's independence and the subsequent dissolution of the Soviet Union in 1991 made Ukrainian-Russian relations a major international issue. The establishment of these two

states on the ruins of the Soviet empire ushered in a new, difficult and uncertain phase in their relations. Since Russia would clearly remain a major world power, while Ukraine was the largest and one of the most populous states of Europe, those relations took on more than regional significance.

The editors of *Culture, Nation, and Identity*, representing the East European History Seminar at Cologne University, the Harriman Institute at Columbia University, and the Canadian Institute of Ukrainian Studies at the University of Alberta, selected sixteen articles on the Ukrainian-Russian encounter from the early modern period to World War II for publication in this volume. In their contributions, scholars from Canada, Germany, Russia, Ukraine, and the United States employ a variety of methods to examine the many spheres in which Russians, Ukrainians, their identities and cultures interacted. The publication of *Culture, Nation, and Identity* has been generously supported by the Ukrainian Studies Fund, Inc. (New York City).

Until 31 January 2004, *Culture, Nation, and Identity* can be purchased as part of a special offer. For \$35 (paper) or \$45 (cloth) (taxes and shipping included), readers can receive this book and, as a bonus, a 415-page study by David Saunders, *The Ukrainian Impact on Russian Culture, 1750-1850*.

New Study of Religion and Nation in Ukraine Published

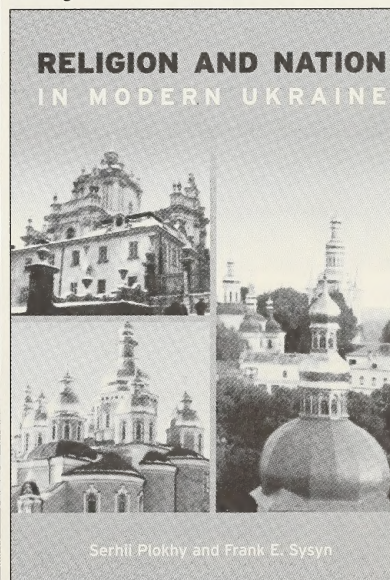
Serhii Plokhyy and Frank E. Sysyn, *Religion and Nation in Modern Ukraine* (CIUS Press, 2003), xvi, 216 pp.

In August 2003, CIUS Press released a collection of eleven essays by Serhii Plokhyy and Frank E. Sysyn entitled *Religion and Nation in Modern*

Ukraine.

For those studying the interaction of state- and nation-building with religion, Ukraine constitutes one of the most important case studies at the dawn of the twenty-first century. With more than forty-eight million inhabitants, the country is the second most populous state to emerge from the breakup of the former Soviet bloc. Ukraine today contains one of the largest Orthodox communities in the world, as well as more than three thousand Ukrainian Greek Catholic parishes, which constitute the world's largest Eastern Christian church united with Rome.

Much of the analysis presented in *Religion and Nation in Modern Ukraine* deals with the responses of Ukraine's Eastern Christians to the challenge of the national idea. The book places the history and current status of Ukraine's Orthodox and Greek Catholic communities into the context of the Ukrainian national revival of the late nineteenth and early twentieth centuries and of the resurgence of Ukrainian national con-

sciousness in the late 1980s and early 1990s.

Among the subjects discussed are the formation of modern Ukrainian religious culture; the impact of the traditions of the Kyiv Metropolitanate on the Ukrainian Orthodox autocephalous movement; the founding of the Ukrainian Greek Orthodox Church of Canada in relation to the formation of national identity in Ukraine and in the Ukrainian diaspora; international factors in the Soviet suppression of the Ukrainian Greek Catholic Church in 1946; the rebirth of the Ukrainian Autocephalous Orthodox Church in the USSR (1989–1991); the role of the Moscow Patriarchate in independent Ukraine in the early 1990s; the struggle for a Ukrainian Greek Catholic patriarchate in Ukraine in the early 1990s; and church-state relations in contemporary Ukraine.

The price of the book is \$27.95 paperback and \$39.95 cloth. For an extra \$10, purchasers can also receive Bohdan Bociurkiw's *The Ukrainian Greek Catholic Church and the Soviet State (1939-1960)*.

Ukrainian Edition of Shevelov's A Historical Phonology of the Ukrainian Language Published

Iurii Shevelov, *Istorychna fonolohiia ukrains'koï movy* (Akta, 2002), xii, 1054 pp.

Thanks to the support of CIUS and its affiliate at Kharkiv National University, the Kowalsky Eastern Ukrainian Institute, the first Ukrainian-language edition of George Y. Shevelov's fundamental monograph *Istorychna fonolohiia ukrains'koï movy* was published in late 2002 by the Kharkiv publishing house Akta.

George Y. Shevelov (1908–2002) was a prominent Ukrainian linguist whose monumental work, *A Historical Phonology of the Ukrainian Language*, was

Book launch of Shevelov's *Istorychna fonolohiia* in Kyiv. Shown in the photo are: (l-r) Dr. Volodymyr Kravchenko (Director, Kowalsky Eastern Ukrainian Institute), Academician Vasyl Nimchuk (Director, Institute of Linguistics, National Academy of Sciences of Ukraine), Dr. Zenon Kohut (Director, CIUS)

first published in 1979 with the support of CIUS. Its appearance prompted the scholarly world to revisit not only the historical phonetics of the Ukrainian language but also the history of the language itself. In his study, Shevelov opposed views hitherto dominant in the academic world—namely, that the Ukrainian language had developed in the period following the destruction of the Kyivan Rus' state by the Mongols from a supposedly common Old Rus' language that was the forerunner of Russian, Ukrainian and Belarusian.

Just as Mykhailo Hrushevsky's seminal *Istoriia Ukraïny-Rusy* (History of Ukraine-Rus') demonstrates the independent historical development of the Ukrainian people, so Shevelov's work presents a new interpretation of the history of the East Slavic languages in general and the Ukrainian language in particular. It should be noted that this book remains the only comprehensive study of the historical phonology of any Slavic language.

Since the author was proscribed by the Soviet regime and his book was first published in English, few scholars in Ukraine had the opportunity to make use of the original *Historical*

Phonology. Once circumstances changed in Ukraine, CIUS commissioned Drs. Serhii Vakulenko and Andrii Danylenko of Kharkiv National University to translate the book so as to make it accessible to Ukrainian scholars and researchers.

University of Alberta Student Describes Her Impressions of Studying in Ukraine

Maria Kachmar, *Semestr u L'vovi* (Ukrainian Language Education Centre, Canadian Institute of Ukrainian Studies, 2003), 55 pp.

In May 2003, the Ukrainian Language Education Centre (ULEC) published *Semestr u L'vovi* by Maria Kachmar, based on a diary that she kept while studying at Lviv National University in the autumn of 2000. The book, written in the genre of creative non-fiction, describes the adventures and impressions of a young Ukrainian Canadian who travelled to Ukraine to study and experience life in the land of her ancestors. Through the author's eyes, the reader observes the streets of Lviv, places of interest, university life,

and student activities.

According to the author, who wrote the book while she was a fourth-year student in the Faculty of Education at the University of Alberta, her work is "a travel diary, a photo album, a handbook for learning modern Ukrainian and slang terms, an attempt to connect two worlds, and an exploration of thoughts and ideas about modern Ukrainian culture and the life of Ukrainians." In her book, Maria Kachmar attempts to build a bridge from Lviv to Edmonton so as to overcome the gap between two different cultures—"Ukrainianism" in the diaspora and "Ukrainianism" in the land of her ancestors. Her experiences, as depicted in the book, present a new view of Ukraine,

Author of *Semestr u L'vovi*,
Maria Kachmar

breaking with many traditional perceptions and stereotypes.

This richly illustrated book should appeal to high-school and university students who may enjoy learning about Ukrainian culture and studying the language. While *Semestr u L'vovi* is useful to students, since it exposes them to standard contemporary Ukrainian and slang, it also makes enjoyable reading for people of all ages.

More information can be found on the Web site <http://www.ualberta.ca/~ulec/kachmar>. To purchase the book online, please visit the site or your local bookstore, or contact ULEC at CIUS.

CIUS Seminars and Lectures (2002-3)

- 26 September. Gregory Smolynec, Department of History, Duke University, "The Cold War, Ukrainian Canadians and the Sources of Multiculturalism."
- 10 October. Dr. Nancy S. Kollmann, Department of History and Center for Russian and East European Studies, Stanford University, Book launch of Mykhailo Hrushevsky's *History of Ukraine-Rus'*, volume 8, in English translation.
- 2 December. Dr. Olena Boriak, Maksym Rylsky Institute of Art Studies, Folklore and Ethnography, National Academy of Sciences of Ukraine, "The Midwife in Ukrainian Traditional Culture: Ritual, Folklore, Mythology" (co-sponsored by the Huculak Chair of Ukrainian Culture and Ethnography).
- 9 January. Dr. Mark Steinberg, Department of History and the Russian and East European Center, University of Illinois, "Strangers in a Strange Land: Russian and Ukrainian Worker Writers, 1910-1925" (co-sponsored by the Department of History, University of Alberta).
- 24 January. Book launch of *Post-Communist Ukraine* by Dr. Bohdan Harasymiw (University of Calgary).
- 27 February. Andrii Bolianovsky, Lviv Commercial Academy, "Ukrainian Military Formations in the German Armed Forces (1939-1945)." Lecture followed by a presentation of his Ukrainian-language book, *Ukrainian Military Formations in the German Armed Forces, 1939-1945*.
- 14 March. Orest M. Kruhlak, Former Director, Multiculturalism Program, Department of the Secretary of State, 37th Annual Shevchenko Lecture, "Multiculturalism in Canada: What Was Intended and What Has It Become?" (co-sponsored by the Ukrainian Professional and Business Club, Edmonton).
- 27 March. Dr. Anatolii Kruglashov, Department of History and Political Studies, Yurii Fedkovych Chernivtsi National University, "The Slavic Idea in Nineteenth-Century Ukrainian Political Thought: A Step Forward in National Ideology Formation?"
- 3 April. Dr. Valerii Polkovsky, Department of Modern Languages and Cultural Studies, University of Alberta, "Lexical Changes in Modern Ukrainian (1991-2001)."
- 9 May. Dr. Mark von Hagen, Department of History and the Harriman Institute, Columbia University, "I Love Russia, and/but I Want Ukraine, or How a Russian General, Pavel Skoropadsky, Became Hetman of the Ukrainian State, 1917-18" (co-sponsored by the Department of History, University of Alberta).

Kowalsky Award for Outstanding Contribution to the Study of Eastern Ukraine

In order to recognize exceptional efforts in organizing and promoting Ukrainian studies in Eastern Ukraine, as well as outstanding achievements in scholarship, the Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine has established the Kowalsky Award for Outstanding Contribution to the Study of Eastern Ukraine. In June 2003, Professor Anatolii Boyko of Zaporizhia University was selected as the first recipient of the Kowalsky award. In the last decade, Professor Boyko has emerged as a leading scholar in

Ukrainian history, publishing five monographs and more than 200 articles focusing on southern Ukraine. Professor Boyko has made Zaporizhia University a leading centre for the study of eastern and southern Ukraine. He currently heads the Chair of Source Studies at the university's Department of History. He is also the founder and head of the university's Archaeographic Expedition and editor-in-chief of the scholarly journal *Southern Ukraine in the Eighteenth and Nineteenth Centuries*. In addition, Professor Boyko serves as director of the

Zaporizhia Department of the Mykhailo Hrushevsky Institute of Ukrainian Archaeography and heads the Iakiv Novytsky Scholarly Society. Recently he has been instrumental in establishing the Zaporizhia branch of the Kowalsky Eastern Ukrainian Institute (based at Kharkiv National University).

We all wish Professor Boyko good health and continuing success in his administrative and scholarly endeavours.

Donors to CIUS

The following donations, received between 1 August 2002 and 31 August 2003, are listed here in descending order of magnitude.

Estate of Michael Galandiuk	75,000.00	
Alberta Foundation for Ukrainian Education Society, Edmonton AB	15,000.00	
The Rev. Marian and Dr. Roman Curkowskyj Foundation, Toronto ON	10,000.00	
Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko, Winnipeg MB	10,000.00	
Ukrainian Millennium Foundation, Edmonton AB	9,000.00	
Alberta Ukrainian Commemorative Society, Edmonton AB	5,000.00	
Peter Jacyk Education Foundation, Mississauga ON	5,000.00	
Shevchenko Scientific Society Inc., New York NY	3,500.00	
Klid, Morris	3,000.00	
Ukrainetz, Peter	2,000.00	
Xerox Canada, North York ON	1,500.00	
Estate of Paul Kit	1,238.00	
Fedeyko, William and Justine	1,100.00	
Dylynsky, Myron	1,000.00	
Gowda, Jacob and Kathrine	1,000.00	
Medwidsky, Bohdan	1,000.00	
Peczeniuk, Jaroslawa	1,000.00	
Peczeniuk, Sonia	1,000.00	
Shwed, Vera	1,000.00	
Diakunyk, Maria	500.00	
Fedeyko, Dennis and Barbara	500.00	
Todosijczuk, Demetrius	500.00	
Ukrainian Future Credit Union, Warren MI	USD 500.00	
Zubryckyj, Nick	500.00	
Shwed, Philip	400.00	
Klid, Bohdan and Halyna	300.00	
Reshetar, John S. Jr. and Helene T.	USD 300.00	
Szabo, Catherine	300.00	
Blawacky, Benedict and Helen	250.00	
Cybulsky, Andrey and Daria Trojan	250.00	
Fedeyko, E. A.	250.00	
Masnyj, Zenon B.	USD 250.00	
Stefura, John and Mary	250.00	
Kachmarchuk, Taras and Olga	200.00	
Ochrymovych, Maria	200.00	
Sarachman, John	USD 200.00	
Ukrainian Canadian Congress, Thunder Bay ON	200.00	
Ukrainian National Federation, Edmonton AB	200.00	
Medwidsky, Svitlana	200.00	
Buhel, Andriy and Halyna	170.00	
Kostelnyj, Stefan	150.00	
Kobluk, Judy and Bill	105.00	
Boyko, Iwan and Zenowia	100.00	
Brykowycz, Lubomyra	100.00	
Bulchak, Bohdan and Alexandra	100.00	
Dmytrow, Stepha	100.00	
Fedeyko, Bill and Darlene	100.00	
Fedeyko, John	100.00	
Harrakh, Ivan D.	100.00	
Harras, Tony and Sharon E.	100.00	
Hirnyj, Lada	100.00	
Malucky, Alexander	100.00	
North Winnipeg Credit Union Limited, Winnipeg MB	100.00	
Replansky, George and Lydia	100.00	
Roshak, Roman Platon	100.00	
Rudzik, Michael and Tatiana	100.00	

Canadian Institute of Ukrainian Studies Press

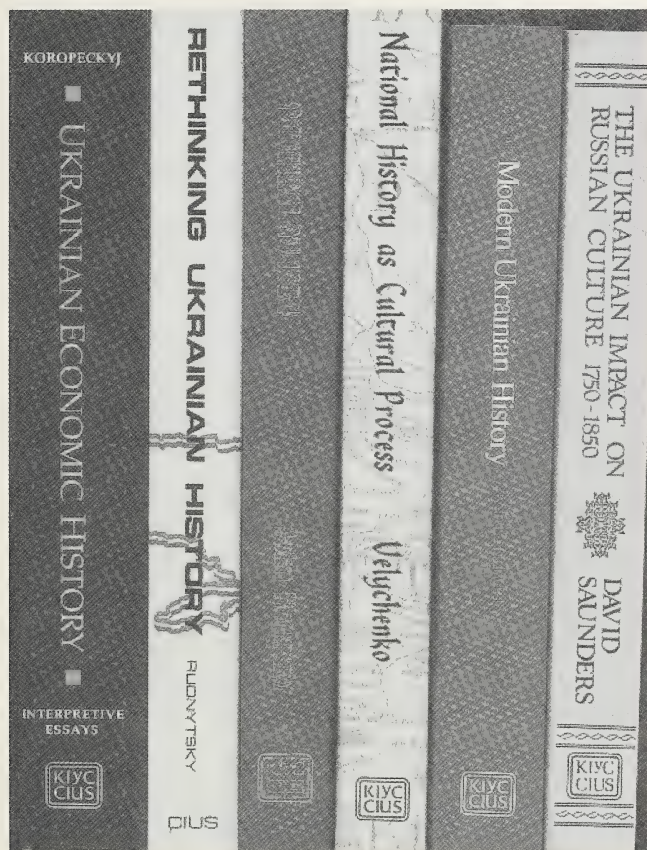
Видавництво Канадського Інституту Українських Студій

1 Spadina Cres. Rm. 109, University of Toronto, Toronto, Canada M5S 2J5

Telephone: 416-978-6934 Facsimile: 416-978-2672 e-mail: cius@chass.utoronto.ca Web: <http://www.utoronto.ca/cius>

"History of Ukraine" Book Bundle

CIUS Press is pleased to announce the "History of Ukraine" book sale. **Until 30 January 2004 save 40%** by purchasing the six titles below for just **\$79** taxes and shipping included (reg. \$131.67 with 10% shipping). **Individual titles** can also be purchased at a **discount**. In all, a great savings on Ukrainian books. (Orders billed outside of Canada are in U.S. dollars).

Ukrainian Economic History: Interpretive Essays
by Iwan S. Koropecyk, ed.

(reg. \$32.95 | cloth) \$22 purchased separately

Rethinking Ukrainian History
by Ivan Rudnytsky and John-Paul Himka, eds.
(reg. \$10.95 | paper) \$8 purchased separately

Pereiaslav 1654: A Historiographical Study
by John Basarab
(reg. \$21.95 | cloth) \$16 purchased separately

National History as Cultural Process
By Stephen Velychenko
(reg. \$27.45 | cloth) \$20 purchased separately

Modern Ukrainian History
by Ivan Rudnytsky
(reg. \$21.95 | paper) \$16 purchased separately

The Ukrainian Impact on Russian Culture
by David Saunders
(reg. \$16.45 | paper) \$11 purchased separately

Visit the CIUS Press Web site at www.utoronto.ca/cius and read the Table of Contents, Index, Preface, sample pages, and reviews for all of these titles.

**Ready to
order?**

Just turn over this page, complete the form, and submit your order via telephone, fax, mail, or e-mail.

History of Ukraine Order Form (m)

OPTION ?

PROCEDURE

- E-mail Send e-mail to [cious@ualberta.ca](mailto:cius@ualberta.ca) with your billing address, item(s) ordered, and credit card information.
- Telephone Call (780) 492-2973 between 8:30 am and 4:30 pm (MST / -0700 UTC) and have your credit card ready.
- Fax Fax (780) 492-4967 with your billing address, payment method, and item(s) ordered.
- Mail Send your billing address, payment method, and item(s) ordered to: CIUS Press
450 Athabasca Hall
University of Alberta
Edmonton, AB
Canada T6G 2E8

ITEMS ORDERED

ISBN NO.	TITLE	SALE	QTY.	TOTAL
	<i>History of Ukraine bundle (includes all titles below)</i>	\$79		
	<i>Ukrainian Economic History: Interpretive Essays</i>	\$22		
	<i>Rethinking Ukrainian History</i>	\$8		
	<i>National History as Cultural Process</i>	\$20		
	<i>Pereiaslav 1654: A Historiographical Study</i>	\$16		
	<i>Modern Ukrainian History</i>	\$16		
	<i>Ukrainian Impact on Russian Culture: 1750-1850</i>	\$11		
Sub-Total				
10% Shipping				Included
7% GST				Included
Grand Total				

Orders billed outside of Canada are payable in US dollars.

Delivery within Canada is normally 7 days, USA 10-14 days, international 4-6 weeks.

SHIPPING ADDRESS

Name : _____

Street Address : _____

Apartment No. : _____

City : _____

Province / State : _____

Postal / Zip Code : _____

Country : _____

PAYMENT METHOD

Cheque : Payable to CIUS Press

Credit Card : VISA ☐ MASTERCARD ☐

Credit Card Number : _____

Expiration Date : _____

Signature : _____

Date of Order : _____

Daytime telephone no.: _____
(for verification, if necessary)

CONTACT INFORMATION

CIUS Press
450 Athabasca Hall, University of Alberta
Edmonton, AB
Canada T6G 2E8

Telephone: (780) 492-2973
Fax: (780) 492-4967
e-mail: cious@ualberta.ca
<http://www.utoronto.ca/cius>

Sawchuk, Mykhailo	100.00	Russin, Geraldine	50.00
Seniw, Nellie	100.00	Salmaniw, Walter	50.00
Shwed, Mark	100.00	Semeniuk, Olga	50.00
Sochaniwskyj, W.	100.00	St Volodymyr's Library and Archive, Calgary AB	50.00
Stadnyk, Ivan, Olena, and Sophia M.	100.00	Zaharia, George	50.00
Timoshenko, Irene N.	100.00	Zalasky, Audrey	50.00
Tomkiw, Ihor Eric	100.00	Zalasky, Erin	50.00
Topolnisky, Eugene L.	100.00	Zalasky, Heather	50.00
Ukrainian Mutual Benefit Assoc. of St. Nicholas of Canada, Winnipeg MB	100.00	Dziubanowsky, Teodor B.	40.00
Ukrainian Women's Assoc. of Canada, Whalley Branch, Surrey BC	100.00	Broda, Alex and Stella	25.00
Ukrainian Women's Assoc. of St. Elias Parish, Edmonton AB	100.00	Czar, John and Lilian N.	25.00
Warchola, Ilia	100.00	Gasparik, Eleanor	25.00
Woychyshyn, Eugene	100.00	Haras, Taras and Stephanie	25.00
Zalasky, Katherine and Percy	100.00	Huziak, Marion	25.00
Yurkiwsky, Stephania	55.00	Iwanec, Parasia	25.00
Bautista, Kenneth and Amy	50.00	Kryschuk, Nadia	25.00
Darcovich, William and Isabelle	50.00	Love, Savella	25.00
Gulka, Paul	50.00	Olijnyk, Bohdan and Orysia	25.00
Hlibchuk, Walter and Claire	50.00	Olijnyk, Magdalena	25.00
Luksha, Nadia	50.00	Sadiwnyk, Nick	25.00
Nesterenko, Boris and Eugenia	50.00	Woron, Mykola	25.00
Prokopiw, Peter and Maria	50.00	Yaworsky, John S.	USD 25.00
Romanow, Walter and Yvonna	50.00	Kowalchuk, Arthur	20.00
Ronish, Zoya	50.00	Tatchyn, Maria	20.00
		Holod, Maria A.	15.00
		TOTAL	158,138.00

CIUS Needs Your Support!

CIUS is sincerely grateful to all of its many donors. Donations to CIUS help support the development of Ukrainian scholarship by providing funds for projects and programs as well as scholarships, fellowships and grants. They are fully tax-deductible in both Canada and the United States. Tax receipts will be issued for all donations over \$10.00. For your convenience, please use the self-addressed envelope provided. Those wishing to establish an endowment fund are asked to contact the director of CIUS.

КІУС щиро вдячний всім своїм жертводавцям. Пожертви на КІУС підтримують розвиток українознавства через фінансування програм та проєктів, стипендій для студентів і аспірантів та дотацій для науковців. Пожертви на КІУС не обкладаються податками, як у Канаді, так і в США. Щоб зробити пожертву на КІУС, просимо вживати заадресовану конверту, яку ми долучаємо до цього бюлетеня. З усіх питань заснування іменних або цільових фондів при КІУСі просимо звертатися до директора інституту.

Дякуємо за Вашу підтримку!

Канадський інститут українських студій

450 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, Alberta, Canada T6G 2E8

Колишній директор КІУСу представлений до Ордена Канади

Д-ра Манолія Лупула представлено до Ордена Канади — найвищої нагороди країни. В оголошенні про нових кавалерів ордену, яке було оприлюднене генерал-губернатором Ейдрієн Кларксон 5 серпня цього року, вказується, що «Манолій Лупул працював для збереження та поглиблення української культури і мови серед канадської багатокультурної мозаїки». Високо шанований викладач, науковець, новатор на освітній ниві та адміністратор, д-р Лупул відіграв важливу роль у розвитку багатокультурної політики в Канаді під час її формування та на її ранніх етапах, кульмінаційною точкою чого стало узаконення її з уведенням Параграфу 27 Канадської Хартії прав і свобод.

Народжений у Вільнігдоні (Альберта), д-р Лупул отримав освіту в Альбертському університеті (бакалавреат з мистецтв і бакалавреат з освіти у 1951 р.), у Міннесотському університеті (магістерка з мистецтв у 1955 р.) та в Гарвардському університеті (докторат з історії в 1963 р.). Д-ра Лупула було прийнято до штату факультету освіти Альбертського університету в 1958 р., звідки він пішов на пенсію у 1990 р. Його перу

належить публікація «The Roman Catholic Church and the North-West School Question» (Римо-католицька церква і шкільне питання на Північному Заході Канади) — нова-

д-р Манолій Лупул

торське дослідження, яке і на сьогоднішній день залишається фундаментальною працею на цю тему. Упродовж своєї визначної академічної кар'єри, він також був редактором кількох книжок і надрукував значну кількість статей з широкого спектру тем, серед яких варто згадати питання освіти у Західній Канаді, стосунки церкви і держави, освіта меншин, мовна і культурна політика в Канаді, питання багатокультурності та історія українців у Канаді. У той же час, д-р Лупул продемонстрував надзвичайні якості провідника та здібності організатора серед університетської громадськості. Саме завдячуючи до великої міри його

зусиллям, у 1960-их рр. в Альбертському університеті були впроваджені курси з автохтонних досліджень — значно раніше будь-яких інших курсів такого зразку, що були введені в інших університетах.

Д-р Лупул був також засновником Канадського інституту українських студій (КІУС). Під його керівництвом в якості першого директора (1976—1986), КІУС постав як міжнародньо визнаний осередок українських досліджень. Одним з найбільших досягнень інституту, започаткованих під його керівництвом, було видання шеститомної «Encyclopedia of Ukraine» (Енциклопедія України). Цей науковий проєкт досить часто прирівнюється до «Canadian Encyclopedia» (Канадська енциклопедія) з огляду на її важливість та об'єм.

Близкучим внеском д-ра Лупула стало поширення та захист ідеї багатокультурності в Канаді. У своїх працях, як «Multiculturalism and Canadian National Identity» (Багатокультурність та канадська національна ідентичність), «Canada's Options in a Time of Political Crisis and Their Implications for Multiculturalism» (Шляхи, які відкриваються перед Канадою у час політичної кризи та їхні наслідки для багатокультурності) та «Multiculturalism as State Policy» (Багатокультурність як державна політика), професор Лупул опрацював певні філософські та моральні засади, які давали підґрунття для прийняття багатокультурної політики на федеральному та провінційному рівнях врядування.

Продовження на с. 7

Слово директора

Видання, яке ви зараз тримаєте у руках, за своїм виглядом та форматом відрізняється від тих, які публікувалися раніше. Воно не має глянцевої обкладинки, текст його коротший і в ньому висвітлені лише окремі програми та проекти. КІУС вирішив розпочати видання піврічного бюлетеня, замість «Річного огляду». Ми віримо, що таке коротше видання, яке виходитиме частіше, дасть змогу повідомляти вас про нашу діяльність і наші нові публікації більш своєчасно, уможливлючи, у той же час, висвітлення у кожному випуску однієї або двох програм чи проектів. У нинішньому числі ми подаємо інформації про проєкт «Encyclopedia of Ukraine» в Інтернеті та Програму українсько-канадських досліджень.

Підсумовуючи досягнення інших підрозділів КІУСу за 2002—2003 академічний рік, діяльність яких не буде висвітлена в цьому виданні, я хотів би згадати, що Методичний кабінет української мови (МКУМ) та його партнери завершили перший етап проєкту «Ukrainian Knowledge Internet Portal (UKiP)» і приступили до другого, основне фінансування якого забезпечуватиме Відділ технологій навчання Міністерства освіти Альберти. Для праці над цим етапом проєкту до штату було включено кілька нових осіб, включно з Кім Робінсон в якості керівника. МКУМ також готує до друку україномовні навчальні посібники в рамках програми «Нова» для 4-ї, 5-ї і 6-ї клас. Канадсько-український проєкт законодавчої та міждержавної співпраці завершив третій рік своєї програми, уможлививши приїзд до Канади з навчальними цілями низки українських законодавців та урядовців у рамках розробки таких тем, як законо-

д-р Сергій Плохій

давство з контролю за тютюновими виробами, реєстрування земельних титулів та залучення громадян до врядування і процесу прийняття рішень. Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика продовжив працю над підготовкою до друку першої книги дев'ятого тому «Історії України-Руси» Михайла Грушевського, а також своєю фінансовою допомогою уможливив появу в світ кількох видань в Україні. Програма дослідження Східної України ім. Ковальських посилила свою підтримку наукових досліджень в Україні, поширивши свою діяльність на Чернігів та Запоріжжя. У рамках Меморіального лекторію ім. Богдана Боцюркова Програма дослідження українських церков влаштувала успішну доповідь д-ра Андрія Кравчука з Університету ім. Св. Павла в Оттаві і допомогла видати книжку «Religion and Nation in Modern Ukraine». Видавництво КІУСу опублікувало дві книжки (опис яких подається у цьому бюлетені) і значно збільшило продаж своїх видань. Більш детальний огляд діяльності цих програм буде подано у наступних випусках бюлетеня.

Є ще деякі новини, якими також хотілося б поділитися, про колиш-

ніх і теперішніх працівників інституту. Ми надзвичайно раді повідомити, що д-ра Манолія Лупула, директора-засновника КІУСу, було представлено до Ордена Канади. Іншою важливою новиною з минулого академічного року стало призначення д-ра Зенона Когута на посаду директора інституту на новий термін, що розпочинається у липні 2004 р. Упродовж осіннього семестру 2003 р. д-р Когут перебуває в академічній відпустці, так само як і професор Дейвід Марплз, директор Програми вивчення сучасної України ім. Стасюків. Обидва повернуться до своїх обов'язків у січні 2004 р. Маю велику приємність привітати знову в Інституті д-ра Тараса Закидальського—нового редактора «Journal of Ukrainian Studies», який раніше працював у проєкті «Encyclopedia of Ukraine». У червні 2003 р. довголітній співробітник КІУСу, д-р Андрій Горняткевич, перейшов на пенсію після більше як 25-річної роботи в Альбертському університеті.

Цієї осені КІУС приймає двох науковців зі Львівського Національного університету: д-ра Романа Рикалюка (фахівця з комп'ютерної техніки) і д-ра Мирона Капралю (історика), які працюватимуть над своїми проєктами за сприянням працівників інституту, а також інших відділів університету.

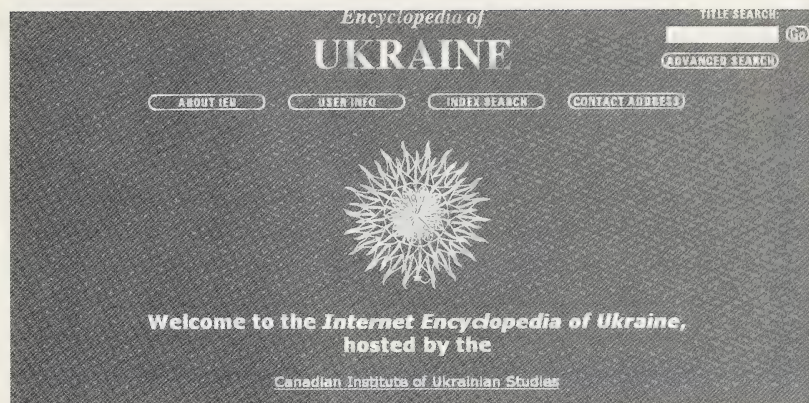
Ми сподіваємось, що вам сподобається наш бюлетень. Якщо б ви хотіли отримати додаткові інформації про будь-які проєкти, які я коротко згадав вище, прошу звертатися до мене без вагань. Як завжди, ми заохочуємо вас поділитися своїми враженнями, висловити свої зауваження чи поради про те, як покращити висвітлення діяльності інституту та наші зв'язки з академічною і ширшою громадськістю в Канаді та за її межами.

Сергій Плохій
Виконуючий обов'язки директора

Проекти та програми

Проект «Internet Encyclopedia of Ukraine»

Уявіть собі на хвилину, що до неосяжного джерела інформації, яке містить у собі вичерпні знання про Україну та українців, будь-яка людина, з будь-якого куточка світу має безперешкодний доступ у будь-який час дня чи ночі. Уявіть, що студенти в Азії, які вивчають світову історію, або американські журналісти, які роблять дослідження для своїх публікацій про Східню Європу, або європейські дипломати, призначені на свої офіційні пости,

Вебсайт «Internet Encyclopedia of Ukraine»

можуть просто увімкнути свої комп'ютери й отримати доступ до більше як 20 000 статей та енциклопедичних гасел з усіх питань про Україну, її історію, народ, географію, суспільство, діаспору і культурну спадщину. Уявіть, що всі ці гасла супроводжуються тисячами мап, фотографій, ілюстрацій, таблиць, звукозаписами і матеріалами нових інформаційних засобів, які дають можливість глядачам подивитись на фотографії визначних людей, про яких вони читають, знайти точне місцезосташування великих і малих міст, гір, озер і річок, оглянути архітектурні пам'ятки і шедеври мистецтва, а також прослухати музичні твори, згадані у тексті.

Завдяки зусиллям групи фахівців, які працюють над проектом «Internet Encyclopedia of Ukraine» (Енциклопедія України в Інтернеті) у торонтському бюро КІУСу, таке складне — і водночас легкозрозуміле для користувача — джерело інформації стає дійсністю.

Коли цей проект буде завершено, «Internet Encyclopedia of Ukraine (IEU)» буде найбільш вичерпним англomовним джерелом про Україну та українців у міжнародній електронній мережі. Неосяжна скарбни-

ця знань, базована на внесках сотень провідних фахівців з усього світу, створена для того, щоб представити цілому світові Україну та її людей, історію і культуру.

Спочатку «IEU» буде спиратися на матеріали, опубліковані у шеститомній «Encyclopedia of Ukraine (EU)» (1984—2001). Треба відзначити, що оригінальна база даних «Encyclopedia of Ukraine» постійно оновлюється і буде й далі значно розширюватися та оновлюватися з тим, щоб «IEU» представляла новітні й раніше недоступні навчальні та інформаційні джерела. Тисячі мап, фотографій, ілюстрацій, таблиць та інших графічних матеріалів або звукозаписів будуть супроводжувати текст для того, щоб зробити вебсайт «IEU» більш цікавим та привабливим для користувачів.

Від початку праці над цим проектом у 2001 р., робоча група «IEU», яку очолюють Роман Сенькус (відповідальний редактор) і д-р Марко Р. Стех (керівник проекту), успішно завершила декілька важливих стадій своєї праці. Д-р Стех був відповідальний за розробку загальної концепції і плану вебсайту та загальне керівництво процесом комп'ютерного програмування, яке

Канадський інститут українських студій

CIUS, 450 Athabasca Hall
University of Alberta
Edmonton, AB, Canada T6G 2E8

Телефон: (780) 492-2972
Телефакс: (780) 492-4967
Електронна пошта: cius@ualberta.ca
Вебсайт: www.cius.ca

Бюлетень КІУСу
Передрук дозволено за поданням джерела
ISSN 1485-7979

Редактор: Богдан Клід
Перекладачка: Галина Клід
Макетування: Пітер Матілайн

У справах, що стосуються Електронної енциклопедії українознавства, «Журналу українознавчих студій», Видавництва КІУСу, Центру ім. Петра Яцика просимо звертатися за адресою:

Canadian Institute of Ukrainian Studies
1 Spadina Crescent, Rm. 109
University of Toronto
Toronto, ON, Canada M5S 2J5

Телефон: (416) 978-6934
Телефакс: (416) 978-2672
Електронна пошта: cius@utoronto.ca

д-р Роман Цурковський, президент
Фундації ім. Цурковських

здійснював Ярослав Кебало. Стадія програмування успішно закінчена. Вебсайт «IEU» працює на повну потужність і доступний за електронною адресою:
<www.encyclopediaofukraine.com>.

Д-р Стех був також відповідальний за перетворення бази даних «EU», яка зберігається у застарілому комп'ютерному форматі «Хуwrite», у формат «Word Perfect 2002». Нині робоча група «IEU» працює над клопітким завданням виправлення помилок, зроблених при процесі перетворення, та редагування гасел «IEU» з тим, щоб пристосувати їх для електронного вживання в Інтернеті. Андрій Макух і Марко Андрійчик присвячують багато свого часу, працюючи над різними аспектами цього складного завдання під керівництвом д-ра Стеха, який, після остаточного редагування, готує останню версію кожного гасла і розміщує його на вебсайті «IEU».

Уже понад 800 гасел розміщені на вебсайті «IEU», і користувачі міжнародної електронної мережі мають змогу тепер отримати детальну інформацію на такі теми, як «Чорне море», «Буковина», «Центральна Рада», «Християнізація України»,

«Козаки», «Данило Романович», «Іван Франко», «Богдан Хмельницький», «Київська Русь», «Іван Мазепа», «Ярослав Мудрий» та багато інших. Окрім текстового відтворення, яке також дає можливість поглибленого пошуку і сполучення з іншими джерелами інформації, вебсайт утілює у собі складне відтворення мап, таблиць і звукозаписів.

У той же час провадиться підготовка нових гасел «IEU». Під керівництвом п. Сенькуса, Андрій Макух, старший редактор рукописів «IEU», розпочав редагування нових гасел, зокрема тих, які стосуються тем пост-комуністичної України.

Однак, з огляду на складний характер і велику затрату сил, яких вимагає праця над «IEU» та її вебсайтом, лише незначна частина величезного об'єму знань, які передбачається в майбутньому розмістити в Інтернеті, є зараз доступною для користувачів. Гасла пишуться, редагуються і усучаснюються щоденно. Але швидкість, з якою інформація може бути додана до вебсайту, буде залежати, до великої міри, від наявності фінансових засобів, які б уможливили залучення до праці над проектом додаткового кваліфікованого штату редакторів та фахівців з електронної мережі.

Розуміючи важливість ідеї проекту «IEU» у процесі розповсюдження об'єктивної інформації про Україну у всьому світі, декілька закладів та окремих осіб простягнули дружню руку і підтримали проєкт своєю фінансовою допомогою. Анонімний меценат з Торонта уможливив початок цього проєкту своєю щедрою пожертвою у сумі 50 000 дол. Міністерство освіти Альберти через Відділ навчальних технологій і канцелярія віцепрезидента з наукових досліджень Альбертського університету виділили на проєкт «IEU» по 25 000

дол. кожний. Фонд отця Маріяна і д-ра Романа Цурковських підтримав «IEU» сумою 20 000 дол. КІУС висловлює свою безмежну вдячність за ці пожертви.

Щоб цей величезний і довготривалий проєкт досяг свої мети, додаткова постійна підтримка від осіб та організацій будуть вирішальними. КІУС запрошує меценатів спричинитися до успіху цього проєкту і представити світові найкраще і найавторитетніше електронне джерело інформації про Україну англійською мовою. Усі пожертви будуть з вдячністю підтверджені у наступних числах бюлетеня і посвідки про необкладання цієї суми податком будуть надіслані.

Відображення багатогранності українського досвіду в Канаді

Українці в Канаді утворюють собою своєрідну громаду, створену п'ятьма хвилями імміграції, що охопили понад сто років. Кожна хвиля іммігрантів прибула зі своїми власними етнокультурними та соціальними цілями, несучи зі собою різноманітний «багаж» досвіду зі своєї батьківщини, яка пережила багато тривожних змін і зазнала небуденного тягару страждань і труднощів. Одночасно, новоприбулі відчували на собі вплив мозаїки канадського суспільства, що була в постійному розвитку. «Укорінена» українська громада, яка щораз більше перетворювалася на багатошарову і багатогранну структуру, зазнавала значного впливу від канадських реалій та асиміляційного

тиску. Українсько-канадська програма (УКП) поставила собі за завдання дослідити і витлумачити багатий український досвід в Канаді та задокументувати ті внески, які зробили українці як у канадське суспільство, так і в національну історію і культуру України.

Не дивно, що праця програми віддзеркалює складнощі українського життя у Канаді. Хоч вона являє собою дослідчу програму КІУСу, УКП виконує також інші важливі функції, задовольняючи запити про інформацію і допомогу від студентів та науковців, загалу громадськості, журналістів і творців документального кіно. Незважаючи на те, що ця праця забирає досить багато часу, вона дає програмі змогу взаємодіяти з широкими масами людей, а також уможлиблює доступ широкого загалу громадськості до засобів та професійного досвіду працівників КІУСу.

Нинішні зусилля програми і далі зосереджуються на підготовці другої книжки багатомної історії українців у Канаді. Орест Мартинович, автор тому про роки першопоселенців, починає тепер писати твір, який подасть детальний огляд розвитку українсько-канадського суспільства у тривожні міжвоєнні роки. Співдиректори програми, Андрій Макух і Ярослав Балан, допомагають панові Мартиновичу, роблячи дослідження у ділянках своїх спеціалізацій: «Робітничі дома» (Макух) і театр та література (Балан).

Програма також бере участь в інших видах діяльності, пов'язаних з розвитком українсько-канадських студій. Наприклад, Андрій Макух збирає дані про останню хвилю імміграції з України після отримання незалежності, що є надзвичайно важливим для розуміння швидко змінної українсько-канадської громади. Поновлюються також папки з інформацією на сучасні теми бага-

Василь Авраменко з українською театральною групою

токультурності, про програми українознавства і курси у вищих навчальних закладах по всій Канаді, а також на інші українознавчі теми.

У березні 2003 р., панове Макух, Балан і Мартинович взяли участь у конференції у Вінніпезі, яка була присвячена оглядові стану українських архівних збірок в Канаді — темі, що викликає постійне занепокоєння усіх тих, які займаються науковою працею у ділянці українсько-канадської історії. У квітні Ярослав Балан був учасником т. зв. міністерського форуму про культурні відмінності у м. Галл (Квебек), де він узяв участь в обговореннях за «круглим столом» проблем, які стоять перед музеями та етнічними групами. Щоб поширити знання про програму, Ярослав та Андрій виступали з доповідями про результати своїх досліджень на академічних конференціях, які були влаштовані асоціаціями славістів та дослідників Канади.

Найостанніше — це їхня участь у цьогорічному Конгресі суспільствознавства та гуманітарних наук у Галіфаксі, де вони обидва виступили з доповідями: Андрій — на сесії Канадської асоціації славістів, а Ярослав — на засіданні Асоціації

досліджень канадського театру.

Доповідь, з якою Ярослав Балан виступив у Чернівецькому університеті про українсько-румунські зв'язки в Канаді, була надрукована у наукових записках конференції весною 2003 р. Стаття Ярослава про канадські мотиви новели Василя Стефаника «Камінний хрест» має з'явитися в осінньому числі «Журналу українознавчих студій», а його переклад уривку з роману Іллі Киријака «Сини землі» буде включений в антологію альбертської прози, що друкується Видавництвом Калгарського університету в жовтні. У той же час, кілька разів передруковане дослідження Андрія Макуха про українців у Канаді на основі опитування 2001 р. знову друкується у книжці під заголовком «Yesterday, Today and Tomorrow: The Ukrainian Community in Canada» (Учора, сьогодні і завтра: українська громада в Канаді), яка має з'явитися у світ під егідою УВАНу (Української вільної академії наук).

Як Ярослав, так і Андрій подають статті до української преси і виступають з промовами на багатьох заходах українсько-канадської громади. Наприклад, Ярослав виступав перед членами Православної цер-

Василь Авраменко в козацькому строї

кви у Келовні (Британська Колумбія) з промовою про каліфорнійського священика Агапія Гончаренка; у Торонті він прочитав доповідь в рамках нещодавно відродженої серії лекцій на честь покійного художника Василя Курилика. Ярослав зараз готує статтю і вибрані переклади з творів Михайла Говди, першого українського мешканця Едмонтона, для веб-сторінки та видання, яке присвячене століттю столиці Альберти (2004 р.).

Якщо говорити про видавничу справу, то програма з нетерпінням очікує публікації КІУСу про те, як робити дослідження з української генеалогії, вихід якої передбачається весною 2004 р. Серед інших рукописів, для яких шукається фінансування, варто згадати книжку про життя та часи майстра танцю і кінорежисера Василя Авраменка; англomовну збірку ранніх журналістичних праць і літературних творів отця Нестора Дмитрова — першого українського священика, який відвідав Канаду; книжку про матеріальну культуру українських поселень Альберти, а також том перекладених літературних праць, спогадів та публіцистики драма-

турга і прозаїка лівого напрямку Мирослава Ірчана. Незважаючи на фінансові труднощі, які щораз більше впливають не тільки на КІУС, але й на культурно-мистецькі програми в університетах по всій Канаді, співдиректори Андрій Макух та Ярослав Балан сподіваються, що знайдуться жертводавці або дотаційні фонди, які уможливлять вихід у світ цих та втілення в життя інших вартісних проєктів Українсько-канадської програми.

Програма, яка була однією із засновників-партнерів Екомuzeю «Калиновий край», і далі залишається активною у розвитку цього довготермінового проєкту охорони і збереження спадщини. Восени 2002 р. «Калиновий край» відзначив свій десятилітній ювілей, запросивши і фінансувавши приїзд Пітера Дейвіса, міжнародно визнаного експерта з питань екомuzeїв, з Уні-

верситету міста Ньюкесл-апон-Тайн (Англія). Професор Дейвіс виступив перед студентами факультету екології людини та досліджень дозвілля й відпочинку при Альбертському університеті, зустрівся з фахівцями Альбертського відділу пам'яток історії та архівів і з працівниками Провінційного музею, а також провів три дні подорожуючи й оглядаючи громади екомuzeю. Він був головним промовцем на ювілейному бенкеті «Калинового краю». Його виступ супроводжувався показом прозірок про екомuzeї по цілому світі, що допомогло присутнім зрозуміти, яке місце займає «Калиновий край» у глобальному контексті. Професор Дейвіс доклав значних зусиль для поширення знань про проєкт «Калиновий край» серед фахівців музейної справи та спадщинних досліджень з цілого світу.

Два спеціальні випуски

«Журналу українознавчих студій»

Том 26, № 1-2 — «Ukraine: A Decade of Independence» (Україна: Десятиріччя незалежності)

Цей випуск містить статті провідних науковців про політику, економіку, суспільство і культуру незалежної України. Гість-редактор: Тарас Кузьо

Том 27, № 1-2, буде присвячений пам'яті професора Данила Гусара Струка. Гість-редактор: Роман Сенькусь. Запланована дата видання: початок 2004 р.

Вартість одного спеціального випуску: \$32.50 (у Канаді) або амер. \$30.00 (за межами Канади).

Вартість двох спеціальних випусків: \$60.99 (у Канаді) або амер. \$57.00 (за межами Канади)

Замовлення поштою: Journal c/o CIUS, 450 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2E8

Е-пошта: Eleanor.Witiuk@ualberta.ca

Телефон: (780) 492-2972, факс: (780) 492-4967

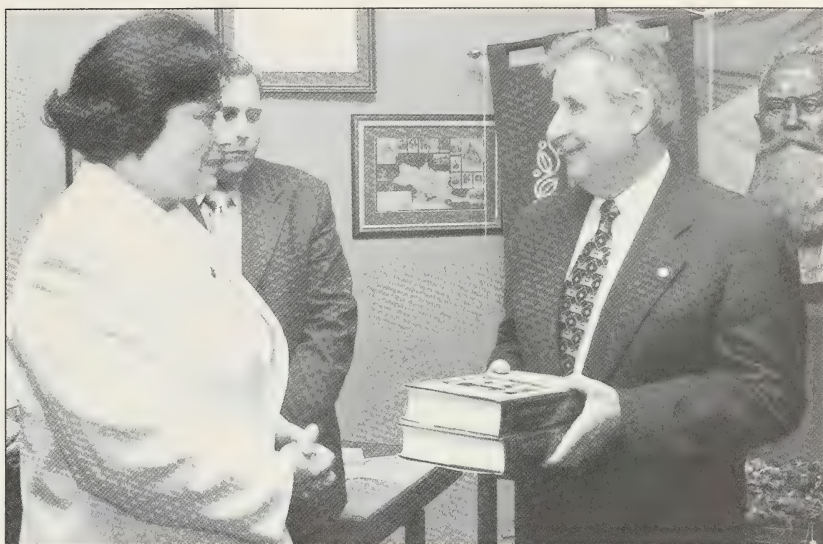
Інформацію про ціни та способи замовлення можна знайти на веб-сторінці: <www.utoronto.ca/cius>

Дар Україні: англомовний переклад «Історії України-Руси»

Уряд Альберти та КІУС передали у дар англійський переклад монументальної праці Михайла Грушевського «Історія України-Руси», надрукований Видавництвом КІУСу, кільком науковим закладам та бібліотекам в Україні, Посольству Канади в Києві та Музею Михайла Грушевського у Львові. Ця праця перекладається на англійську мову зусиллями Центру досліджень історії України ім. Петра Яцика при КІУСі. На сьогодні, три томи десяти томної праці вже вийшли друком.

У травні 2002 р., під час свого візиту в Україну, прем'єр Ралф Клайн подарував Музею Михайла Грушевського у Львові перші томи англومовного перекладу. Дорадча рада з альбертсько-українських відносин (ДРАУВ) та КІУС спільно подарують кожний наступний том, як тільки він вийде друком. Передбачається, що загальна вартість книжкової пожертви урядом Альберти та КІУСом складе приблизно одинадцять тисяч доларів. ДРАУВ — це дорадча структура в рамках Міністерства альбертських міжнародних та міждержавних зв'язків.

Наступні заклади мають отримати десяти томну працю Михайла Грушевського: Музей Михайла Грушевського (Львів); Національний університет ім. Тараса Шевченка (Київ); Таврійський Національний університет ім. Володимира Вернадського (Симферопіль, Крим); Тернопільський державний педагогічний університет ім. Володимира

Прем'єр Альберти Ралф Клайн дарує Музею Михайла Грушевського у Львові англумовний переклад «Історії України-Руси»

Гнатюка (Тернопіль); Бібліотека ім. Василя Стефаника Національної Академії наук України (Львів); Ужгородський державний університет (Закарпаття); Прикарпатський університет ім. Василя Стефаника

(Івано-Франківськ); Національна бібліотека України ім. Володимира Вернадського (Київ); Запорізький державний університет (Запоріжжя); Посольство Канади в Україні (Київ).

д-р Манолій Лупул

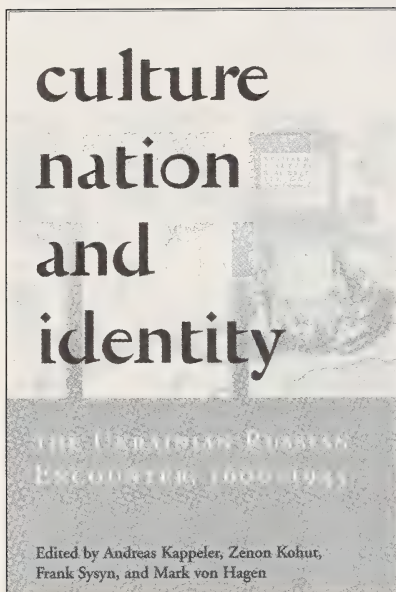
Продовження з 1-ої сторінки

Д-р Лупул також наголошував на потребі урядової підтримки для освіти з других мов, що було висвітлено в таких есеях, як «Bilingual Education and the Ukrainians in Western Canada: Possibilities and Problems» (Двомовна освіта та українці в Західній Канаді: можливості та проблеми) та «Ukrainian Language Education in Canada's Public Schools» (Україномовна освіта в канадських публічних школах). Свої погляди він впроваджував у практику, допомагаючи підтримувати освітні програми в українсько-англійській двомовній шкільній програмі в Альберті. Це робилося, здебільшого, через дослідчі та видавничі програми при КІУСі, які, під його керівництвом, розробляли освітні матеріали для учи-

телів та учнів.

Професор Лупул поширював ідеї канадської багатокультурної різноманітності не лише в своїх письмових творах. Він підтримував, організовував і брав участь у семінарах та конференціях з питань стосунків українців з євреями, росіянами, німцями та поляками. Його посвята цим справам віддзеркалювала його тверду віру, що в демократичному і багатокультурному суспільстві для етнічних груп, які досить часто опиняються на історично антагоністичних позиціях, надзвичайно важливим є обговорювати минулі й сучасні теми відкрито, у науковому дусі.

Нові публікації

Нове дослідження українсько-російських стосунків

Andreas Kappeler, Zenon E. Kohut, Frank E. Sysyn, and Mark von Hagen, eds. «Culture, Nation, and Identity: The Ukrainian-Russian Encounter (1600-1945)» (CIUS Press, 2003), xiv, 381 pp.

У квітні 2003 р. Видавництво КІУСу опублікувало важливу збірку есеїв про історичні стосунки України з її найсильнішим сусідом — Росією. Книжка «Culture, Nation, and Identity: The Ukrainian-Russian Encounter (1600-1945) [Культура, нація, ідентичність: українсько-російські зустрічі (1600—1945)]» складається з наукових доповідей, прочитаних на чотирьох сесіях конференції, що відбувалися по чергову в Колумбійському й Кельнському університетах від червня 1994 до вересня 1995 рр. Ці сесії, з одного боку, були наслідком політичних подій того часу, а з другого — наукових

дискусій того періоду.

Проголошення незалежності України і пізніший розпад Радянського Союзу у 1991 р. зробили українсько-російські стосунки важливим міжнародним питанням. Постанова цих двох держав на руїнах радянської імперії розпочало нову, складну й неоднозначну фазу в їхніх стосунках. Оскільки Росія є і, беззаперечно, далі продовжуватиме бути важливою світовою потугою, тоді як Україна залишається найбільшою та однією з найбільш заселених держав Європи, ці стосунки набули вагомшого, ніж просто регіонального, значення.

Редактори книжки «Culture, Nation, and Identity: The Ukrainian-Russian Encounter (1600-1945)», представляючи Східноєвропейський історичний семінар Кельнського університету, Інститут ім. Гаррімана Колумбійського університету та Канадський інститут українських студій Альбертського університету, вибрали для публікації у цьому томі шістнадцять статей про українсько-російські стосунки від ранньомодерного періоду до Другої світової війни. У своїх працях науковці з Канади, Німеччини, Росії, України та США залучують різні методології для дослідження численних сфер, в яких росіяни, українці, їхні ідентичності та культури взаємодіяли і взаємовпливали. Видання книги уможливила щедра допомога Фонду катедр українознавства (м. Нью-Йорк).

До 31 січня 2004 р. книжку «Culture, Nation, and Identity: The Ukrainian-Russian Encounter (1600-1945)» можна придбати на особливих умовах. До замовленого примірника у м'якій оправі за 35 дол. або примірника у твердій оправі за 45 дол.

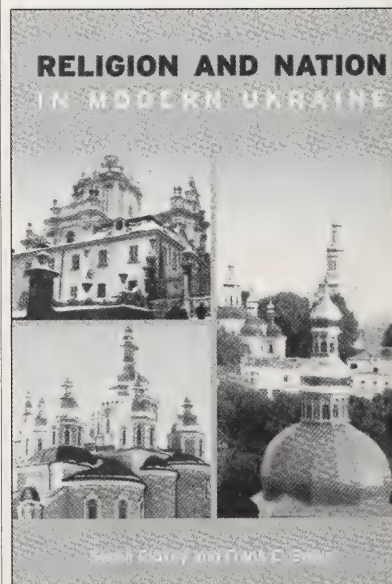
(ці суми включають податки й коштів пересилки) буде долучено примірник книжки «The Ukrainian Impact on Russian Culture, 1750-1850», — важливе дослідження Дейвіда Сондерса на 415 сторінках.

Нова книжка про релігію та націю в Україні

Serhii Plokhy and Frank E. Sysyn, «Religion and Nation in Modern Ukraine» (CIUS Press, 2003), xvi, 216 pp.

У серпні 2003 р. Видавництво КІУСу випустило збірку одинадцяти есеїв Сергія Плохія та Франка Сисина під заголовком «Religion and Nation in Modern Ukraine» (Релігія та нація в модерній Україні).

Для тих, хто вивчає питання взаємодії процесів будування держави і нації з релігією, Україна становить одну з найважливіших дослідницьких ділянок початку двадцять першого сторіччя. Зі своїм населенням, яке перевищує сорок вісім мільйонів, Україна є другою найбільш

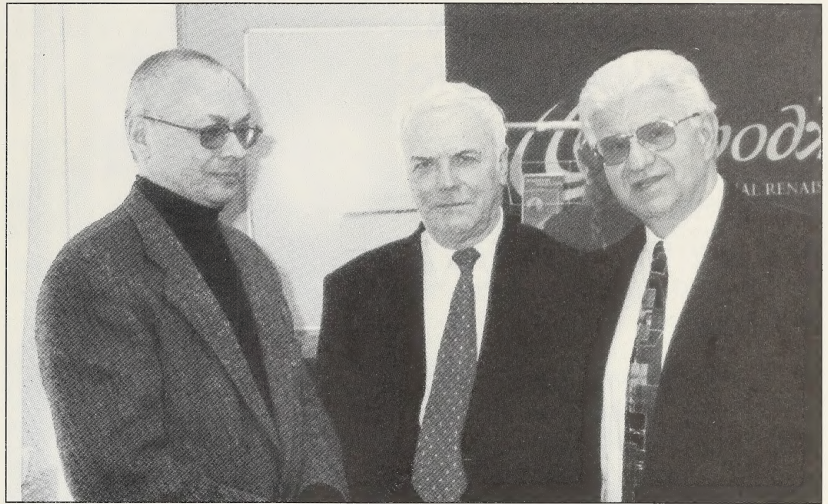

заселеною країною серед держав, які утворилися після розпаду колишнього радянського блоку. В Україні сьогодні знаходяться як одна з найбільших православних громад у світі, так і понад три тисячі церковних громад українських греко-католиків, що становлять найбільшу в світі церкву східного християнства, об'єднану з Римом.

Більшість аналізи, яка подана в «Religion and Nation in Modern Ukraine», стосується ставлення східних християн України до виклику національної ідеї. У книжці розглядається історія і сучасний стан православної та греко-католицької громад України у контексті українського національного відродження кінця дев'ятнадцятого та початку двадцятого століть і відновлення української національної свідомості при кінці 1980-х та на початку 1990-х років.

Серед тем, які обговорюють автори, — питання формування модерної української релігійної культури; вплив традицій Київської митрополії на рух за українську автокефалію; утворення Української Греко-православної Церкви в Канаді у контексті формування національної ідентичності в Україні та в українській діаспорі; роля міжнародного фактору у придушенні радянським режимом Української Греко-католицької Церкви в 1946 р.; відродження Української Автокефальної Православної Церкви в СРСР (1989—1991рр.); роля Московського патріархату в незалежній Україні на початку 1990-х років; боротьба за створення Українського Греко-католицького патріархату в Україні на початку 1990-х років, а також стосунки держави і церкви у сучасній Україні.

Вартість книжки — 27.95 дол. (м'яка обкладинка) і 39.95 дол. (тверда обкладинка). За додаткові 10 дол. ви можете придбати книжку Богдана Боцюркова «The Ukrainian

Під час презентації книжки Шевельова у Києві: (з ліва на право) д-р Володимир Кравченко (директор, Східний інститут українознавства ім. Ковальських), академік Василь Німчук (директор Інституту мовознавства НАН України), д-р Зенон Когут (директор КІУСу)

Greek Catholic Church and the Soviet State (1939-1960)».

Україномовне видання «Історичної фонології» Шевельова

Юрій Шевельов, «Історична фонологія української мови» (вид-во «Акта», 2002), хіі, 1054 ст.

Завдяки підтримці КІУСу та його відділення при Харківському Національному університеті — Східного інституту українознавства ім. Ковальських — перше україномовне видання фундаментальної монографії Юрія Шевельова «Історична фонологія української мови» було надруковано при кінці 2002 р. харківським видавництвом «Акта».

Юрій Шевельов (1908—2002) був одним з найвидатніших українських мовознавців, чия монументальна праця «A Historical Phonology of the Ukrainian Language» була вперше опублікована в 1979 р. за підтримки КІУСу.

Її поява змусила науковий світ переглянути не тільки історичну фонетику української мови, але й історію самої мови. У цій праці

Шевельов заперечив погляди, які до того часу панували в академічному світі, — зокрема ті, що українська мова створилася в період після знищення монголами держави Київської Русі на основі т. зв. загальної давньоруської мови, попередниці російської, української та білоруської мов.

Так само як основоположна праця Михайла Грушевського «Історія України-Руси» доказує незалежний історичний розвиток українського народу, праця Юрія Шевельова подає нове тлумачення історії східнослов'янських мов узагалі, а української зокрема. Варто наголосити, що ця книжка і досі залишається єдиним фундаментальним дослідженням історичної фонології будь-якої із слов'янських мов.

Беручи під увагу, що праці Шевельова були заборонені радянським режимом і його книжка була спершу надрукована англійською мовою, небагато науковців в Україні мали можливість скористатися оригінальною «Історичною фонологією». Зі зміною обставин в Україні, КІУС замовив переклад книжки, щоб зробити її доступною

для українських науковців та дослідників. Цей переклад здійснили доктори Сергій Вакулєнко та Андрій Даниленко з Харківського національного університету.

Студентка Альбертського університету описує свої враження про навчання в Україні

Марія Качмар, «Семєстр у Львові» (Методичний кабінет української мови, КІУС, 2003), 55 стор.

У травні 2003 р. Методичний кабінет української мови (МКУМ) опублікував «Семєстр у Львові», книжку Марії Качмар, написану на основі щоденника, який авторка вела під час свого навчання у Львівському Національному університеті восени 2000 р. Книжка написана у жанрі художньої документалістики й описує пригоди та враження молоді української канадки, яка подорожувала в Україну, щоб навчатися та набути досвіду життя на землі її предків. Крізь очі авторки, читач оглядає вулиці Львова, цікаві місця,

Авторка книжки «Семєстр у Львові»
Марійка Качмар

університетське життя та студентську діяльність.

За словами авторки, яка написала книжку будучи четвертокурсницею факультету освіти Альбертського університету, її праця — це «подорожній щоденник, фотоальбом, довідник для вивчення сучасних українських висловів та сленгу, спроба з'єднати два світи і розгляд думок та ідей про сучасну українсь-

ку культуру та життя українців». У своїй книжці Марія Качмар пробує перекинути місток між Львовом та Едмонтоном, щоб зменшити прірву між двома різними культурами — українством у діаспорі та українством на землі її предків. Пережиття авторки, як вони зображені у книжці, подають цілком нове бачення України, розбиваючи багато традиційних уявлень та стереотипів.

Щедро ілюстрована книжка повинна зацікавити школярів-старшокласників та студентів університетів, які цікавляться українською культурою та мовою. Хоч книжка «Семєстр у Львові» корисна, насамперед, для студентів через занурення у стандартну українську мову та сленг, вона також може бути цікавою для людей різного віку, як українців, так і неукраїнців.

Більше даних можна знайти на веб-сторінці за адресою <<http://www.ualberta.ca/~ulec/kachmar>>. Книжку можна замовити через Інтернет (на вищезгаданій сторінці), у вашій місцевій книгарні, або звернувшись до МКУМу.

Дякуємо за Вашу підтримку!

КІУС щиро вдячний всім своїм жертводавцям. Пожертви на КІУС підтримують розвиток українознавства через фінансування програм та проєктів, стипендій для студентів і аспірантів та дотацій для науковців. Пoжертви на КІУС не обкладаються податками, як у Канаді, так і в США. Щоб зробити пожертву на КІУС, просимо вживати заадресовану конверту, яку ми долучаємо до цього бюлетеня. З усіх питань заснування іменних або цільових фондів при КІУСі просимо звертатися до директора інституту.

Нагорода ім. Ковальських за видатний внесок у дослідження Східної України

Щоб відзначити виняткові зусилля в організації та поширенні українознавства в Східній Україні, а також визначні наукові досягнення у цій ділянці, Програма дослідження Східної України ім. Ковальських заснувала «Нагороду ім. Ковальських за видатний науковий внесок у дослідження Східної України». У червні 2003 р. професор Анатолій Бойко із Запорізького університету був обраний першим лавреатом Нагороди ім. Ковальських.

За останнє десятиліття професор Бойко проявив себе провідним науковцем з української історії. Його особисті наукові зацікавлення зосере-

джуються на Південній Україні, і п'ять його опублікованих монографій та понад 200 статей присвячені саме цій ділянці. Завдяки старанням професора Бойка Запорізький університет перетворився на провідний центр досліджень Східної та Південної України. Нині він обіймає посаду завідувача катедри джерелознавства історичного факультету університету. Він був засновником і тепер очолює Археографічну експедицію університету, а також є головним редактором наукового журналу «Південна Україна XVIII-XIX століття». Наукова діяльність професора Бойка поза стінами

університету включає посаду директора Запорізького відділу Інституту української археографії ім. Грушевського та головування у Науковому товаристві ім. Якова Новицького. Нещодавно він відіграв ключову роль у відкритті Запорізького відділу Східного інституту українознавства ім. Ковальських (який працює при Харківському національному університеті).

Ми всі зичимо професору Бойкові доброго здоров'я і нових успіхів в адміністративній праці та наукових дослідженнях.

Семінари та лекції КІУСу (2002—2003)

26 вересня. Григорій Смолинець, факультет історії Дюкського університету. «Холодна війна», українські канадці та джерела багатокультурності».

10 жовтня. Д-р Ненсі С. Коллманн, факультет історії і Центр російських та східноєвропейських досліджень Стенфордського ун-ту. Виступ на презентації восьмого тому англomовного перекладу «Історії України-Руси» М. Грушевського.

2 грудня. Д-р Олена Боряк, Інститут мистецтва, фольклору та етнографії ім. М. Рильського Національної Академії наук України. «Повитуха в українській традиційній культурі: обряд, фольклор, мітологія» (за участю Катедри української культури та етнографії ім. Гуцуляків).

9 січня. Д-р Марк Стайнберг, Центр російських та східноєвропейських досліджень Іллінойського

ун-ту. «Чужинці на чужині: російські та українські робітничі письменники, 1910—1925» (за участю Відділу історії Альбертського університету).

24 січня. Презентація книжки — нове дослідження д-ра Богдана Гарасимова «Post-Communist Ukraine» (Пост-комуністична Україна).

27 лютого. Д-р Андрій Боляновський, Львівська комерційна академія. «Українські військові формування у німецьких збройних силах (1939—1945)». Лекція супроводилась презентацією його книжки «Українські військові формування в збройних силах Німеччини (1939-1945)».

14 березня. Орест М. Кругляк, колишній директор Програми багатокультурності Відділу Державного секретаря. «Багатокультурність у Канаді: що передбачалося і чим вона стала» (37-а річна Шевченківська лекція:

спонсоровано Клубом українських професіоналістів і підприємців Едмонтону).

27 березня. Д-р Анатолій Крутлашов, історичний факультет Чернівецького національного ун-ту ім. Юрія Федьковича. «Слов'янська ідея в українській політичній думці дев'ятнадцятого століття: крок уперед у формуванні національної ідеології?»

3 квітня. Д-р Валерій Полковський, Відділ модерних мов і культурології Альбертського університету. «Лексичні зміни в модерній українській мові (1991—2001)».

9 травня. Д-р Марк вон Гаген, Центр ім. Гаррімана при Колумбійському ун-ті. «Я люблю Росію і/але я хочу Україну, або як російський генерал Павло Скоропадський став гетьманом української держави, 1917—1918» (за участю Відділу історії Альбертського ун-ту).

